EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.6.19.
COM(2024) 610 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Franciaország gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 610 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Franciaország gazdaság-, szociális, foglalkoztatási, strukturális és költségvetési politikájáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre[1] és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre[2] és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban hozzájárul a gazdasági és társadalmi helyreállításhoz, valamint fenntartható reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása, valamint a tagállamok gazdasági rezilienciájának megerősítése érdekében. Emellett közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás helyzetének megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés fellendítését, továbbá hozzájárul az EU-n belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához.

---

1 HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 HL L 306., 2011.11.23., 25. o. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

(2) A 2023. február 27-én elfogadott REPowerEU-rendelet[4] célja, hogy fokozatosan megszűnjön az Unió függősége az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzájárul az energiabiztonsághoz és az EU energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal segíti a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitások bővítését és az energiahatékonyság javítását. Franciaország a REPowerEU célkitűzéseinek elérését elősegítő kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében új REPowerEU-fejezettel egészítette ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét.

(3) 2023. március 16-án a Bizottság kiadta „Az EU hosszú távú versenyképessége: előretekintés a 2030 utáni időszakra” című közleményét[5], amely a szakpolitikai döntések megalapozására és a növekedés fokozásához szükséges keretfeltételek megteremtésére irányult. A közlemény kilenc egymást erősítő tényező mentén határozza meg a versenyképesség keretfeltételeit. Az aktuális termelékenységi kihívások kezelését, valamint az EU és tagállamai hosszú távú versenyképességének fokozását szolgáló tényezőként a közlemény a magántőkéhez való hozzáférést, a kutatást és innovációt, az oktatást és a készségeket, valamint az egységes piacot emeli ki a reformok és a beruházások alapvető célterületeként. A közleményt követően, 2024. február 14-én a Bizottság bemutatta az egységes piacról és a versenyképességről szóló éves jelentését[6]. Az európai egységes piac versenyképességének erősségeit és kihívásait részletesen ismertető jelentés a kilenc versenyképességi tényező alapján követi az éves előrehaladást.

(4) A Bizottság 2023. november 21-én elfogadta a 2024-es éves fenntartható növekedési jelentést[7], amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2024. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2024. március 22-én jóváhagyta a jelentésnek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára vonatkozó prioritásait. A Bizottság 2023. november 21-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2024. évi jelentést is, amelyben Franciaországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek tekintetében fennállhat egyensúlyhiány vagy annak kockázata, és amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a Franciaország 2024. évi költségvetésitervjavaslatára vonatkozó véleményt. Emellett a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, amelyet a Tanács 2024. április 12-én elfogadott, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2024. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amelyet a Tanács 2024. március 11-én elfogadott.

(5) 2024. április 30-án hatályba lépett az EU új gazdasági kormányzási kerete. A keret magában foglalja egyrészt a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletet, másrészt a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásáról szóló

---

4 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj.

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

módosított 1467/97/EK rendeletet és a tagállamok költségvetési keretrendszeréről szóló módosított 2011/85/EU irányelvet[8]. Az új keret célja, hogy fokozatos államháztartási konszolidációval, továbbá reformok és beruházások végrehajtásával fenntarthatóvá tegye az államadósságot és előmozdítsa a fenntartható és inkluzív növekedést. Előmozdítja a nemzeti felelősségvállalást, fokozott hangsúlyt helyez a középtávra, emellett hatékonyabbá és következetesebbé teszi a végrehajtást. Minden tagállamnak nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervet kell benyújtania a Tanácsnak és a Bizottságnak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervek a tagállam költségvetési, reform- és beruházási kötelezettségvállalásait tartalmazzák, amelyek a nemzeti törvényhozás ciklusának rendes hosszától függően 4 vagy 5 éves tervezési időhorizontra vonatkoznak. A nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervben foglalt nettó kiadási pályának[9] meg kell felelnie az (EU) 2024/1263 rendeletben előírt követelményeknek, többek között annak, hogy az államadósságot a kiigazítási időszak végére megalapozottan csökkenő pályára kell állítani, vagy ilyen pályán kell tartani, vagy biztosítani kell, hogy a nettó kiadási pálya prudens szinten, a GDP 60 %-a alatt maradjon, továbbá a költségvetési hiányt középtávon a GDP 3 %-a alá kell csökkenteni, és/vagy e referenciaérték alatt kell tartani. Amennyiben egy tagállam elkötelezi magát az (EU) 2024/1263 rendeletben meghatározott kritériumoknak megfelelő releváns reformok és beruházások mellett, a kiigazítási időszak legfeljebb három évvel meghosszabbítható. Az említett tervek elkészítésének támogatása céljából a Bizottság 2024. [június 21-én] iránymutatást fog nyújtani a tagállamoknak a tervek és az elért eredményekről szóló, későbbiekben benyújtandó éves jelentések tartalmára vonatkozóan, és az (EU) 2024/1263 rendelet 5. cikkének megfelelően (adott esetben referenciapályát és technikai információkat tartalmazó) technikai iránymutatást fog küldeni számukra a költségvetési kiigazításokhoz. A tagállamoknak 2024. szeptember 20-ig kell benyújtaniuk középtávú költségvetési-strukturális terveiket, kivéve, ha az adott tagállam és a Bizottság megállapodik a határidő észszerű időtartammal történő meghosszabbításáról. A tagállamoknak biztosítaniuk kell nemzeti parlamentjük bevonását, valamint adott esetben a független költségvetési intézményekkel, a szociális partnerekkel és más nemzeti érdekelt felekkel folytatott konzultációt.

(6) 2024-ben a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásához igazodóan fejlődik tovább. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek hozzájárulnak az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez.

---

8 A Tanács (EU) 2024/1264 rendelete (2024. április 29.) a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló 1467/97/EK rendelet módosításáról (HL L, 2024/1264, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj) és a Tanács (EU) 2024/1265 irányelve (2024. április 29.) a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról (HL L, 2024/1265, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 A 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 tanácsi rendelet 2. cikkében meghatározott nettó kiadás (HL L 2024/1263, 2024.4.30., http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). „Nettó kiadások” alatt a következőket nem tartalmazó kormányzati kiadásokat értjük: i. kamatkiadások, ii. a diszkrecionális bevételi intézkedések, iii. az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, iv. az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, v. a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint vi. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

A 2019., 2020., 2022. és 2023. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is.

(7) Franciaország 2021. április 28-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta a Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló határozatát[10], amelyet 2023. július 14-én módosítottak[11] a vissza nem térítendő pénzügyi támogatásra vonatkozó maximális pénzügyi hozzájárulásnak az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (2) bekezdése szerinti aktualizálása, valamint a REPowerEU-fejezet beillesztése céljából. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot hozzon arról, hogy Franciaország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldkövek és célok terén ne következzen be visszalépés.

(8) Franciaország 2024. május 2-án benyújtotta a 2024. évi nemzeti reformprogramját és a 2024. évi stabilitási programját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2024. évi nemzeti reformprogram Franciaországnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terve megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi.

(9) A Bizottság 2024. június 19-én közzétette a Franciaországra vonatkozó 2024. évi országjelentést[12]. Ebben értékelte a Tanács által 2019 és 2023 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Franciaország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Franciaország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés rávilágított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokra, valamint újonnan felmerült és kialakulóban lévő kihívásokra hívta fel a figyelmet. A jelentés értékelte továbbá a Franciaország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.

(10) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Franciaország vonatkozásában részletes felülvizsgálatot végzett. A Bizottság szolgálatai által az említett rendelet alkalmazásában Franciaország makrogazdasági sebezhetőségeire vonatkozóan készített értékelés főbb megállapításait 2024 áprilisában közzétették[13]. 2024. június 19-én a Bizottság megállapította, hogy Franciaország esetében már nem

---

10 A Tanács végrehajtási határozata (2021. július 13.) Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról (ST 10162/21; ST 10162/21 ADD 1).

11 A Tanács végrehajtási határozata (2023. július 14.) a Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2021. július 13-i végrehajtási határozat módosításáról (ST 11150/23; ST 11150/23).

12 SWD(2024) 610 final.

13 SWD(2024) 100 final.

áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány. A szakpolitikai intézkedések mindenekelőtt segítettek csökkenteni a versenyképességgel kapcsolatos, határokon átnyúló jelentőségű sebezhetőségeket alacsony termelékenységnövekedés mellett, de az erőfeszítéseket folytatni kell, miközben az államadósság magas szintjéhez kapcsolódó sebezhetőségek továbbra is fennállnak. Az áralapú versenyképesség 2021 óta kedvezően alakult, részben a kereskedelmi partnerekhez viszonyítva alacsonyabb inflációnak köszönhetően. A költség-versenyképességi eredmények azonban vegyesek voltak, mivel a Covid19-válságot követő átmeneti tényezők – többek között egyes kulcsfontosságú ágazatokban a tartós munkaerő-tartalékolás, valamint a foglalkoztatás növelését célzó szakpolitikai intézkedések – visszafogták a munkatermelékenységet. Ezek az elmúlt években a foglalkoztatás erőteljes növekedését eredményezték. A munkatermelékenység és a versenyképesség várhatóan javulni fog a jövőben, amit a tervezett beruházások és reformok is segítenek, aminek köszönhetően várhatóan csökken az adósságállomány. A magánszektor adósságállománya a világjárvány alatt jelentősen nőtt, de ezt egyfelől a háztartások megtakarítási rátájának emelkedése kísérte, másrészt a vállalkozások tőkeellátottsága és likviditási tartaléka is javult, amelyet most használnak fel. A vállalati beruházások hitelezése a szigorodó pénzügyi feltételek ellenére is dinamikus maradt. A GDP-arányos államadósság 2021 óta valamelyest csökkent, és 2023-ban éppen csak meghaladta a 110 %-ot. Az előrejelzések szerint 2024-ben nagyjából stabil marad, de a továbbra is magas költségvetési hiányok közepette 2025-ben ismét növekedni fog. Az alacsony termelékenységnövekedés mellett a versenyképességgel kapcsolatban azonosított sebezhetőségekre adott szakpolitikai válaszlépések nagyjából megfelelőek voltak, és az elkövetkező években várhatóan támogatni fogják a termelékenység növekedését, de folytatni kell az erőfeszítéseket. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása hozzá fog járulni a versenyképességi kihívások további kezeléséhez, egyúttal fokozni fogja a termelékenység növekedését. Bár tettek szakpolitikai lépéseket az államháztartás megerősítésére, egyértelműen további erőfeszítésekre van szükség a magas államadósság csökkentéséhez. A megreformált Stabilitási és Növekedési Paktum, beleértve a túlzott hiány esetén követendő eljárás alkalmazását is, megfelelő és erős felügyeleti mechanizmust kínál a költségvetési fenntarthatósági kockázatok kezelésére.

(11) Az Eurostat által hitelesített adatok[14] alapján Franciaország GDP-arányos költségvetési hiánya a 2022. évi 4,8 %-ról 2023-ban 5,5 %-ra nőtt[15], míg a GDP-arányos államadósság a 2022. év végi 111,9 %-ról 2023 végére 110,6 %-ra mérséklődött. A 2024-re vonatkozó költségvetés-politikai iránymutatásban[16] foglaltaknak megfelelően a Bizottság – a 2023. évi tényadatok alapján – a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban kezdeményezni fogja a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását. 2024. június 19-én a Bizottság az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést[17] adott ki. A jelentés megvizsgálta Franciaország költségvetési helyzetét, mivel az államháztartási hiány 2023-ban meghaladta a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. Ezen értékelés fényében, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság EUMSZ 126. cikkének

[14] Eurostat – Euromutatók, 2024. április 22.

[15] A hiány 2023-as növekedését főként a jelentős bevételkiesések és – kisebb mértékben – a vártnál kisebb a növekedés okozta.

[16] COM(2023) 141 final.

[17] A Bizottság jelentése – Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentés, 2024. június19., COM(2024)598 final.

(4) bekezdése szerinti véleményének mérlegelését követően a Bizottság a jelentés következtetéseinek megfelelően júliusban a 126. cikk (6) bekezdése alapján a túlzotthiány-eljárás megindítására szándékozik javaslatot tenni, ajánlva, hogy a Tanács Franciaországra vonatkozóan fogadjon el a túlzott hiány fennállására vonatkozó határozatot.

(12) A Tanács 2022. július 12-i ajánlása[18] szerint Franciaországnak 2023-ban prudens költségvetési politikát kell biztosítania, különösen azáltal, hogy a tagállami finanszírozású elsődleges folyó kiadás növekedését a potenciális kibocsátás középtávú növekedése[19] alatt tartja, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknek nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Az ajánlás azt is tartalmazta, hogy Franciaországnak készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Franciaország részére azt az ajánlást is megfogalmazták, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós források felhasználásával fokozza a zöld és a digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal[20] 2023-ban restriktív volt, és a GDP 0,5 %-ának felelt meg, magas inflációs környezetben. A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023. évi növekedése a GDP 0,3 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorolt a költségvetési irányvonalra, és összhangban volt a tanácsi ajánlással. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásai és más uniós alapok által finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 0,4 %-át tették ki. A nemzeti finanszírozású beruházások 2023-ban a GDP 4,1 %-át tették ki, ami 2022-höz képest 0,1 százalékpontos növekedést jelent. Franciaország addicionális beruházásokat finanszírozott a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból. Finanszírozta a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra – például a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénmegoldások fejlesztésére és ipari alkalmazására – irányuló közberuházásokat, a fenntartható mezőgazdasági rendszerekre irányuló innovációs projekteket, az újrafeldolgozott anyagokat, az innovatív épületeket, a mobilitás digitalizációját és dekarbonizációját, valamint az épületek termikus felújítására irányuló beruházásokat, amelyeket részben a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból finanszíroznak.

(13) A 2024. évi stabilitási program fő előrejelzései a következőképpen foglalhatók össze. A költségvetési előrejelzések alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv 2024-ben 1,0 %-os, 2025-ben pedig 1,4 %-os reál-GDP-növekedéssel számol, a CPI-inflációt pedig 2024-ben 2,5 %-ra, 2025-ben pedig 1,7 %-ra prognosztizálja. A GDP-

[18] A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Franciaország nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Franciaország 2022. évi stabilitási programját (HL C 334., 2022.9.1., 79. o.).

[19] A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján Franciaország esetében a potenciális kibocsátás középtávú növekedése nominális értéken 2023-ban 6,4 %-ra tehető, a tízéves átlagos potenciális reálnövekedési ráta és a 2023. évi GDP-deflátor alapján.

[20] A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma, amely a nemzeti és az uniós finanszírozású költségvetési intézkedések összesített hatásából eredő gazdasági impulzust tükrözi. A költségvetési irányvonal i. a középtávú potenciális növekedésnek és ii. az elsődleges kiadások változásának a különbsége, ahol az elsődleges kiadások nem tartalmazzák sem a diszkrecionális bevételi intézkedéseket, sem a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket, viszont tartalmazzák a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat. A mutató negatív (pozitív) előjele expanzív (restriktív) költségvetési politikát jelent.

arányos államháztartási hiány 2024-ben várhatóan 5,1 %-ra csökken, majd 2025-ben a GDP 4,1 %-ának megfelelő szinten lesz, míg a GDP-arányos államadósság 2024 végére várhatóan 112,3 %-ra, 2025 végére pedig 113,1 %-ra emelkedik. Az előrejelzések szerint 2025 után az államháztartási hiány 2026-ra fokozatosan a GDP 3,6 %-ára, 2027-ben pedig 2,9 %-ára csökken. Az államháztartási hiány tehát a tervek szerint 2027-ben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kerül. Másrészről az előrejelzések szerint 2025 után a GDP-arányos államadósság 2026-ra fokozatosan 112,9 %-ra, majd 2027-re 112,0 %-ra csökken.

(14) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2024-ben 0,7 %-kal, 2025-ben pedig 1,3 %-kal nő, és a HICP-infláció 2024-ben 2,5 %, 2025-ben pedig 2,0 % lesz.

(15) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2024-re a GDP 5,3 %-ának megfelelő költségvetési hiányt vetít előre, és azzal számol, hogy a GDP-arányos államadósság 2024 végére 112,4 %-ra növekszik. A 2024. évi hiány csökkenése főként a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedések többségének visszavonását és a GDP 0,3 %-át kitevő, februárban elfogadott kiadásmegtakarítást tükrözi, amit részben ellensúlyoz az államadósság kamatfizetéseinek jelentős, a GDP mintegy 2,0 %-ának megfelelő mértékű növekedése, ami az új kötvénykibocsátások magasabb kamatlábaival indokolható. Emellett az előrejelzés magában foglalja az energiatermelőkre és a pénzügyi nyereségre kivetett kivételes adónak a GDP 0,1 %-át kitevő hatását is. A GDP-arányos államadósság 2024. évi növekedése főként a magas elsődleges hiány és a növekvő kamatfizetések hatását tükrözi, miközben a nominális növekedésből eredő adósságcsökkentő hatás mérsékeltebb lenne, mint az elmúlt években. A Bizottság becslései alapján a költségvetési irányvonal 2024-ben várhatóan restriktív lesz, a GDP 1,1 %-ának megfelelő mértékben.

(16) A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások nagysága 2024-ben a GDP 0,2 %-a lesz, ami megegyezik a 2023. évi 0,2 %-kal. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz vissza nem térítendő támogatásaival finanszírozott kiadások magas színvonalú beruházásokat és termelékenységnövelő reformokat tesznek majd lehetővé anélkül, hogy közvetlen hatással lennének Franciaország államháztartási egyenlegére és államadósságára.

(17) A Tanács 2023. július 14-én azt ajánlotta[21], hogy Franciaország folytasson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások[22] nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 2,3 %-ra korlátozza. A Bizottság a 2023. évi költségvetés végrehajtásával és a 2024. évi költségvetésitervjavaslatok/költségvetések elkészítésével összefüggésben felhívta a tagállamok figyelmét arra, hogy a 2023. évi tényadatok függvényében javasolni fogja a hiányalapú túlzotthiány-eljárások megindítását a Tanácsnak. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint Franciaország nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadásai

[21] A Tanács ajánlása (2023. július 14.) Franciaország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Franciaország 2023. évi stabilitási programját (HL C 312., 2023.9.1., 86. o.).

[22] A nettó elsődleges kiadások alatt a következők nélkül számított nemzeti finanszírozású kiadásokat értjük: i. a diszkrecionális bevételi intézkedések, ii. a kamatkiadások, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadások, valamint iv. az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

2024-ben 1,8 %-kal fognak emelkedni[23], ami az ajánlott maximális növekedési ráta alatt van. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával.

(18) A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Franciaország 2023–2024-ben a lehető leghamarabb vezesse ki a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és az így keletkező megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Emellett a Tanács pontosította, hogy amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése miatt új támogatási intézkedésekre vagy a meglévők folytatására lesz szükség, Franciaországnak biztosítania kell, hogy ezek a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, beleférjenek a költségvetési keretekbe, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedések nettó költségvetési terhe[24] 2023-ban a GDP 0,9 %-át, 2024-ben 0,2 %-át, 2025-ben pedig 0,0 %-át teszi ki. A szabályozott villamosenergia-árakra vonatkozó plafon, amelyet a végső villamosenergia-fogyasztásra kivetett belföldi adó (TICFE) csökkentése és a villamosenergia-szolgáltatók ellentételezésére nyújtott közvetlen támogatások révén hajtanak végre, 2024-ben is hatályban marad. Ha az így keletkező megtakarításokat a tanácsi ajánlásnak megfelelően a költségvetési hiány csökkentésére használják fel, akkor az az előrejelzések szerint 2024-ben a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékű költségvetési kiigazítást eredményezne, miközben ugyanebben az évben a nettó nemzeti finanszírozású elsődleges kiadások[25] a GDP 1,0 %-ának megfelelő restriktív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra. Az előrejelzés szerint a szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb kivezetik. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Emellett a kapcsolódó megtakarításokat a tervek szerint a költségvetési hiány csökkentésére fogják felhasználni. Ez is összhangban van a tanácsi ajánlással.

(19) A Tanács emellett azt is ajánlotta, hogy Franciaország tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállás előmozdítása érdekében. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése szerint a nemzeti finanszírozású közberuházások 2024-ben a GDP 4,1 %-ának megfelelő stabil szinten maradnak. Ez összhangban van a Tanács ajánlásával. Ezzel szemben az uniós forrásokból (többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból) finanszírozott közkiadások 2024-ben a GDP 0,4 %-ának megfelelő szinten maradnak.

(20) Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján, és változatlan szakpolitikát feltételezve a Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése 2025-ben a GDP 5,0 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. A hiány 2025-ös, változatlan szakpolitikák melletti csökkenése főként a növekedés várható fellendülését tükrözi. A

---

23 Ez 2024 tekintetében GDP 0,0%-át kitevő mértékben egyszeri intézkedéseket, 2023 vonatkozásában pedig bírósági határozatokkal összefüggésben a GDP –0,1%-át kitevő kiadásokat vesz figyelembe.

24 Ez a szám az említett kiadási és bevételi intézkedések éves költségvetési terhét mutatja, adott esetben az energiaszolgáltatók által a rendkívüli nyereségükre kivetett adók levonásával.

25 E hatás, amely a nominális GDP arányaként fejezhető ki, az elsődleges államháztartási kiadások változásának és a középtávú (tízéves) átlagos potenciális nominális GDP-növekedésnek az összevetéséből adódik, ahol az elsődleges államháztartási kiadások nem tartalmazzák i. a diszkrecionális bevételi intézkedések járulékos költségvetési hatását ii. az egyszeri kiadásokat, iii. a ciklikus munkanélküliségi kiadásokat, valamint iv. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok vissza nem térítendő támogatásaiból finanszírozott kiadásokat.

GDP-arányos államadósság 2025 végére várhatóan 113,8 %-ra nő. A GDP-arányos államadósság növekedését főként a magas elsődleges hiány és a növekvő kamatfizetések okozzák.

(21) Franciaországban számos adókiadás létezik, ami súlyos költségvetési terhet ró az országra. A 2023. évi költségvetési törvény becslése szerint a felsorolt 465 adókiadás költségvetési terhe 2022-ben 88 milliárd EUR-t (a GDP 3,3 %-át) tett ki, figyelmen kívül hagyva az adójóváírásnak a foglalkoztatásra és a versenyképességre gyakorolt hatását (*crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi*, CICE), amelyet 2019-ben visszavontak. A kutatásra vonatkozó adójóváírás (*crédit d'impôt recherche*, kb. 7 milliárd EUR), az otthoni alkalmazottak adójóváírása (*crédit d'impôt pour l'emploi d'un salarié à domicile*, 5,7 milliárd EUR), a nyugdíjakra és a nyugdíjkonstrukciókra vonatkozó 10 %-os kedvezmény (*abattement de 10 % sur les pensions et retraites*, 4,4 milliárd EUR), valamint a javítási, átalakítási, berendezési és karbantartási munkákra vonatkozó 10 %-os ráta (*taux de 10 % pour les travaux d'amélioration, de transformation, d'aménagement et d'entretien*, 4,3 milliárd EUR) jelentette a 2023. évi költségvetési törvény legnagyobb vállalásait. 2013 óta a költségek és az adókiadások számának ellenőrzésére tett számos kísérlet ellenére ezek reálértéken több mint 16 %-kal nőttek. Jóllehet az adókiadásokat gazdaság- vagy szociálpolitikai célkitűzések motiválhatják, nem feltétlenül jelentik a legköltséghatékonyabb eszközt, és egyes esetekben súlyos gazdasági torzulásokhoz vezethetnek. Amint azt a francia Számvevőszék is jelezte, az adókiadások csökkentik a francia adórendszer hatékonyságát és átláthatóságát, jelentősen bonyolítják a rendszert, és tágabb értelemben az allokációs hatékonyság csökkenését idézik elő az egyedi döntések torzulása miatt. A 2023 novemberében elfogadott, a 2023–2027-es időszakra vonatkozó többéves államháztartási törvény egyedi rendelkezéseket vezetett be az adókiadások költségvetési hatásának korlátozása, számuk ellenőrzése és hatékonyabbá tételük érdekében, egyszersmind az éves költségvetési folyamat keretében a Parlamenttel folytatott kommunikáció átláthatóságának javítására is törekedett. A korábbi kísérletek azonban korlátozott sikert mutattak az adózás bonyolultságának és az adókiadásokhoz kapcsolódó költségvetési terhek csökkentése terén. Mivel az adókiadások természetüknél fogva nem tartoznak a kiadásokra vonatkozó költségvetési ellenőrzések hatálya alá, visszafogásuk hasonló mértékű nyomon követést tenne szükségessé, kiegészítve a kormány által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében kezdeményezett kiadások felülvizsgálatával.

(22) Franciaország közkiadásai 2023-ban a GDP 57,3 %-át tették ki, ezzel a közkiadások mértéke továbbra is jóval az uniós átlag felett van. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése hasonló különbséget vetít előre 2024-re és 2025-re. Ezért Franciaországban a költségvetési konszolidációhoz határozott fellépésre van szükség az állami kiadások terén. A 2023. évi költségvetési törvénnyel a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel összefüggésben elfogadott új kiadás-felülvizsgálati mechanizmus alkalmas a konszolidáció és az államadósság csökkentésének a támogatására. Az új mechanizmus fő célja a közkiadások rendszeres értékelése azzal a céllal, hogy egyfelől azonosítsák a növekedést, a társadalmi befogadást, valamint a zöld és a digitális átállást leghatékonyabban támogató kiadásokat, másfelől megtakarításokat érjenek el a hatékonysági problémákkal érintett kiadásoknál. A konkrét javaslatokat is tartalmazó első jelentést 2023 júliusában nyújtották be a Parlamentnek. Mindazonáltal a mechanizmus működése csak korlátozottan jelenik meg konkrét és számszerűsített megtakarítási intézkedések formájában a 2024. évi költségvetésben. A jövőben a költségvetési konszolidáció szempontjából előnyös

lenne, ha a kiadások felülvizsgálatából származó számszerűsített kiadásmegtakarítási célokat rendszeresen beépítenék a jövőbeli éves és többéves költségvetési tervezésbe.

(23) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Ezek várhatóan hatékonyan hozzájárulnak a releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének kezeléséhez. Franciaország hosszú távú versenyképességének a zöld és a digitális átállás révén történő fokozásához, és ezzel egyidejűleg a társadalmi méltányosság biztosításához elengedhetetlenül fontos, hogy elfogadását követően a REPowerEU-fejezettel kiegészített terv eredményes végrehajtása e szűkös időkereten belül gyorsan megvalósuljon. A tervben foglalt kötelezettségvállalások 2026 augusztusáig történő teljesítése szempontjából meghatározó jelentőséggel bír, hogy Franciaország folytassa a reformok és beruházások végrehajtását. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv sikeres végrehajtásához alapvető fontosságú a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus bevonása a széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

(24) A kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálatának részeként Franciaországnak az (EU) 2021/1060 rendelet 18. cikkével összhangban 2025 márciusáig felül kell vizsgálnia az egyes programokat, figyelembe véve többek között a 2024. évi országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat, valamint nemzeti energia- és klímatervét. Az egyes programokhoz nyújtott uniós finanszírozás végleges összegét ezen felülvizsgálat alapján fogják meghatározni. Bár Franciaország haladást ért el a kohéziós politikai programok és a szociális jogok európai pillérének végrehajtása terén, továbbra is szembesül kihívásokkal. 2023-ban Franciaországban országszerte mérsékelt növekedés volt tapasztalható, a régiók között továbbra is jelentős különbségekkel, amelyek közül néhány hosszú távon lassú növekedést mutat. Jelentős fejlettségi különbségek figyelhetők meg a legkülső és a nagyvárosi régiók, valamint a városi és nem városi térségek között. A kohéziós politikai programok végrehajtásának felgyorsítása alapvető fontosságú. Továbbra is relevánsak a programok keretében elfogadott prioritások. Különösen fontos a regionális szintű kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenységek további támogatása, legfőképpen a regionális innovációs ökoszisztémák, a stratégiai készségek és a tehetségek vonzása révén. Szintén külön figyelmet érdemel, hogy növelni kell a vállalkozások digitalizációs és innovációs kapacitását, különösen a fejlődési csapdában lévő régiókban. A zöld átálláshoz hozzájáruló prioritások továbbra is kulcsfontosságúak, különös tekintettel a megújulóenergia-termelésre, az intelligens energiarendszerek fejlesztésére és az energiahatékonyság-javító intézkedésekre, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra. A legkülső régiókban továbbra is alapvető fontosságú az ivóvízellátás, a szennyvíztisztítás, valamint a települési hulladék gyűjtése és kezelése. Továbbra is fontos szerepet kap a hátrányos helyzetű csoportok, például a migráns háttérrel rendelkezők aktív befogadása, valamint a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő tovább- és átképzésbe történő minden célzott beruházás, különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportokra. Kulcsfontosságú továbbá a szegénység elleni és a társadalmi befogadást célzó intézkedések folytatása, különös tekintettel a gyermekekre, a megfizethető lakhatáshoz való hozzáférésre és a kilakoltatások megelőzésére. Franciaország az ipari átalakulás támogatása érdekében a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezést is felhasználhatná. Franciaország konkrétan fejleszthetné a szükséges készségeket, technológiákat és infrastruktúrát, és

ösztönözhetné az új stratégiai értékláncokban („nettó zéró” ipar, kritikus fontosságú nyersanyagok, az energiaigényes iparágak dekarbonizációja) való részvételt.

(25) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és más uniós alapok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon túl Franciaország számos további kihívással néz szembe a szakemberhiánnyal, az oktatási rendszer egyenlőtlenségeivel és az oktatási eredmények romlásával, a tanárok munkakörülményeivel és képzésével, valamint az üzleti környezettel, a kutatással, a fejlesztéssel és az innovációval, valamint a zöld átállással kapcsolatban. E kihívások kezelése hozzájárulna a munkavállalók készségeinek és tanulási eredményeinek fejlesztéséhez, valamint a munkatermelékenység növeléséhez. Emellett a francia vállalkozások hatékonyságát is javíthatná, növelve a francia gazdaság versenyképességét. A versenyképesség és a munkatermelékenység további növelése a költségvetési fenntarthatóság alátámasztásához is hozzájárulna.

(26) A munkaerő-felvétel egyik fő akadálya a szakképzett munkaerő hiánya. 2022-ben ez különösen jellemző volt az iparban, az IKT- és az egészségügyi ágazatban, valamint a zöld átálláshoz szükséges készségeket igénylő szakmák terén[26]. Emellett a francia kis- és középvállalkozások (kkv-k) 45 %-a (uniós arány: 38 %) számolt be arról, hogy nagyon nehéznek találja a megfelelő készségekkel rendelkező alkalmazottak felvételét. A francia vállalkozások 83 %-a (uniós arány: 81 %) említi a munkaerő- és szakemberhiányt a beruházások egyik fő akadályaként. Emellett a megfelelő készségek hiánya akadályozza az ipar dekarbonizációjára irányuló beruházásokat. A munkavállalók tovább- és átképzésére irányuló, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz által is támogatott beruházások ellenére továbbra is nehézségek állnak fenn, különösen az alacsony képzettségűek[27] elérése és a képzésekre jelentkezőknek a kiemelt ágazatok felé terelése tekintetében. A korábbi és közelmúltbeli beruházások, például a készségfejlesztési beruházási terv (*plan d’investissement dans les compétences*) értékelése kiemeli, hogy a képzésnek csak 25 %-a érint kiemelt ágazatot, és a képzések 20 %-a irányul szakemberhiánnyal küzdő foglalkozásokra. Emellett 2022-ben az alacsony képzettségű felnőtteknek csak mintegy 25 %-a vett részt a tanulásban. A továbbképzést és átképzést támogató intézkedések hatékonyságát hátrányosan érintheti az oktatási rendszer csökkenő teljesítménye, mivel a további oktatásban és képzésben való részesülés alapját az alapkészségek képezik. Bár a készségfejlesztési beruházási tervet 2027-ig megújították, a hozzá rendelt eszközök csökkentek.

(27) Az oktatásra fordított magas közkiadások ellenére a francia oktatási rendszerben a közelmúltban észrevehetően csökkent a teljesítmény, ami a tanulók társadalmi-gazdasági hátterének jelentős hatásában is megmutatkozik. A nemzetközi tanulói teljesítménymérés (PISA) 2022. évi felmérése szerint Franciaországban a 15 évesek 28,8 %-a alulteljesített a matematika (uniós átlag: 29,5 %), 26,9 %-uk az olvasás (uniós átlag: 26,2 %), míg 23,8 %-uk a természettudományok terén (uniós átlag: 24,2 %). Ez az uniós átlag körüli pontszámokat eredményez, amely szintén jelentősen romlott. 2018 óta mindhárom tantárgy esetében jelentősen nőtt a gyengén teljesítő diákok aránya. Ugyanakkor jelentősen csökkent a legjobban teljesítő diákok aránya, különösen a matematika és az olvasás területén. Az alapkészségek terén mutatkozó csökkenő jártasság még hangsúlyosabb a hátrányos helyzetű 15 éves diákok körében,

[26] DARES, „*Les tensions sur le marché du travail en 2022” (Munkaerőpaci feszültségek 2022-ben), Dares Resultats n°59*, 2023. november.

[27] Legfeljebb alsó középfokú végzettséggel (ISCED 0–2) rendelkező személyek.

beleértve a migráns háttérrel rendelkezőket is, akiknél kétszer akkora az alulteljesítés kockázata, mint a belföldön született szülőkkel rendelkező, belföldön született társaiknál. A diákok alapkészségek terén elért teljesítményének javítása alapvető fontosságú, már fiatal kortól kezdve. Franciaországban az alapfokú oktatásra fordított összes kiadás valamivel elmarad az OECD átlagától[28]. Az elmúlt években számos intézkedést hajtottak végre az iskolai egyenlőtlenségek csökkentése érdekében. Ilyen intézkedés volt az osztályméret felére csökkentése a „kiemelt oktatási területeken”. Bár az első értékelések rámutatnak az intézkedésnek a tanulók oktatási eredményeire gyakorolt pozitív hatására, a kiemelt területeken kívül élő hátrányos helyzetű tanulók 70 %-a nem élvezi ennek előnyeit. 2023-ban az Oktatási Minisztérium jobb társadalmi keveredést szorgalmazott az iskolákban azáltal, hogy nem kötelező erejű célt tűzött ki az állami iskolák társadalmi szegregációjának 2027-ig történő 20 %-os csökkentésére, és egyetértési megállapodást írt alá a magániskolákkal. Ezen túlmenően a 2023 szeptemberében elfogadott intézkedés, amely valamennyi tanuló számára heti egy óra differenciált francia- és matematikaoktatást vezetett be, képes megerősíteni az alapkészségeket. Ezen intézkedéseknek a tanulási eredményekre gyakorolt hatása azonban még nem érzékelhető, és további értékelésekre lesz szükség. Az erőforrásoknak és módszereknek a helyi körülményekhez és a diákok igényeihez való igazítása tovább segítheti az oktatási rendszer teljesítményének és méltányosságának javítását.

(28) Noha 2023-ban a tanárok fizetése nőtt, továbbra is aggályok merültek fel a szakma vonzerejével kapcsolatban, és a tanárhiány hátráltatja az oktatási eredményeket. Franciaországban az egyik legmagasabb a diák/tanár arány az EU-ban. Emellett az alacsonyabb képesítéssel és tapasztalattal rendelkező, ideiglenes alkalmazottként foglalkoztatott tanárokra való támaszkodás növelése, valamint a tartós képzéshez való hozzáférés befolyásolhatja a tanítás minőségét. Lépéseket tettek a tanítási feltételek javítására, ideértve az általános iskolai tanárok francia nyelvű és matematikaképzésének megerősítését. Mindazonáltal lehetőség van ezen intézkedések további kiterjesztésére, jelesül az alap- és továbbképzés jobban összehangolható az összes diák változó igényeivel, valamint a tanárok és az iskolák számára nagyobb mértékű autonómia biztosítható. Bár az OECD jelentése[29] azt mutatja, hogy az iskolák nagyfokú önállóságának biztosítása (ha az elszámoltathatósággal párosul) pozitív hatással lehet a tanulók teljesítményére, a Számvevőszék arra figyelmeztet, hogy a gyakorlatban az iskolaigazgatóknak korlátozott mozgásterük van a tanulók igényeihez és a helyi körülményekhez való alkalmazkodásra[30].

(29) Az adminisztráció egyszerűsítését célzó számos reform ellenére Franciaországban a vállalkozások továbbra is súlyosnak érzik az adminisztratív terheket, ami kedvezőtlenül hat az innovációra és a termelékenységre. Egy 2022-es felmérés szerint a vállalkozások 49 %-a „nagyon súlyos problémának” tartja az adminisztratív eljárások bonyolultságát (ez a legmagasabb arányok közé tartozik az EU-ban, és

28 https://data.oecd.org/eduresource/education-spending.htm#indicator-chart.

29 Lastra-Anadón, C. és S. Mukherjee (2019), „Cross-country evidence on the impact of decentralisation and school autonomy on educational performance” (A decentralizáció és az iskolai autonómia oktatási teljesítményre gyakorolt hatásának országközi bizonyítékai), OECD Working Papers on Fiscal Federalism, 26. szám, OECD Publishing, Párizs, https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en.

30 Számvevőszék, *Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement, Rapport public thématique (Az oktatási közösség bevonása az iskolaprojektbe, Tematikus nyilvános jelentés)*, 2023.

meghaladja a 33 %-os uniós átlagot)[31]. Franciaország becslése szerint a túlságosan sok szabály a GDP legalább 3 %-ába kerül évente[32]. Az érdekeltek által az adminisztratív terhek csökkentésére tett javaslatokkal[33] összhangban prioritásként lehetne kezelni a benyújtandó dokumentumok számának korlátozását („csak egyszer kelljen beszámolni” elv), az eljárások digitalizálásának általánossá tételét, miközben fenn kell tartani a közigazgatással való közvetlen kapcsolattartást. Prioritást lehetne adni az engedélyezési rendszereknek az alkalmazandó feltételeknek való megfelelésről szóló egyszerű nyilatkozatokkal való felváltása, vagy az érzékenyebb ágazatok esetében az engedélyezés egyszerűsítése céljából a döntéshozatali idő lerövidítésével és a hallgatólagos jóváhagyás elfogadásával, amennyiben ez még nem alkalmazható.

(30) Franciaország jelentős közfinanszírozást biztosít az üzleti K+F és innováció támogatására. Az uniós országok közül GDP-arányosan Franciaország fordítja az egyik legtöbbet a vállalkozások K+F támogatására (2021-ben a GDP 0,45 %-át)[34]. Az üzleti K+F azonban stagnál, és az uniós átlag alatt marad (2022-ben a GDP 1,43 %-a). Az EBB 2023. évi beruházási felmérése szerint a francia vállalkozásoknak (amelyek 99,8 %-a kkv) csupán 30 %-a ruházott be új termékek, eljárások és szolgáltatások fejlesztésébe. Ez az egyik legalacsonyabb arány az EU-ban. A tudományos élet és a vállalkozások közötti együttműködéssel kapcsolatos mutatók[35] stagnálása és a tudományos életpályák csökkenő vonzereje mellett a kutatásprogramozási törvény és más bejelentett intézkedések – amelyek közül néhány szerepel a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben – várhatóan javítani fogják a kutatási rendszer hatékonyságát azáltal, hogy megerősítik a tudomány és a gazdaság közötti kapcsolatot, és vonzóbbá teszik a kutatói életpályákat. Ugyanakkor időbe telik, amíg ezen intézkedések hatása megvalósul, majd láthatóvá válik a mutatókban. A kutatásra vonatkozóan költséges adójóváírás van érvényben, bár az értékelések jelentős hiányosságokra mutattak rá[36]. Az Innovációs Politikák Nemzeti Értékelő Bizottsága által 2021-ben elvégzett értékelés alapján a program nem gyakorolt jelentős hatást a nagyobb vállalkozásokra, annak ellenére, hogy a támogatás azokra összpontosult. Ezért – a költségek visszafogása mellett – lehetőség van e K+F-program célzottabbá tételére a K+F-teljesítmény növelése érdekében. Az innovációt támogató egyéb intézkedések sokkal

---

31 Európai Bizottság, 507. sz. Eurobarométer gyorsfelmérés, A vállalkozások korrupcióhoz való hozzáállása az EU-ban, jelentés, 2022. július, 58. o.

32 Lásd a 2024. áprilisi egyszerűsítési cselekvési tervet, amely elérhető a következő internetcímen: https://presse.economie.gouv.fr/plan-daction-simplification/, 8. o.

33 Lásd a 2024. januári konzultáció zárójelentését: *Entrepreneuses, entrepreneurs: quelles mesures concrètes pour vous simplifier la vie? (Tisztelt Vállalkozók, milyen konkrét intézkedésekkel könnyíthetnénk meg az életüket?)* elérhető itt: https://www.economie.gouv.fr/actualites/mesures-consultation-simplification-entreprises.

34 A Bizottság számításai. A támogatás a GDP 0,28 %-át kitevő adóösztönzők (az OECD legutóbb 2024 áprilisában frissített adatai) és a GDP 0,16 %-át kitevő közvetlen támogatások (az Eurostat legutóbb 2024. március 17-én frissített adatai) összege.

35 Nevezetesen a köz- és magánszféra közötti partnerség keretében létrejövő tudományos publikációk aránya az összes publikáció %-ában (forrás: Science-Metrix, 2023. augusztus); a (nemzeti) vállalkozások által finanszírozott K+F-re fordított közkiadások a GDP %-ában (forrás: Eurostat, rd_e_gerdfund); valamint a (nemzeti) vállalkozások által finanszírozott K+F közkiadások a K+F-re fordított összes közkiadás %-ában (forrás: Eurostat).

36 OECD (2020), „How effective are R&D tax incentives? New evidence from the OECD microBeRD project” (Mennyire hatékonyak a K+F-adóösztönzők? Az OECD mikroBeRD projektjének új bizonyítékai), Tudományos, Technológiai és Innovációs Politikai Igazgatóság, megjegyzés, OECD, Párizs.
Conseil d’analyse économique (2022): Focus N°090-2022 ‘Renforcer l’impact du Crédit d’impôt recherche’ Philippe Aghion, Nicolas Chanut et Xavier Jaravel.

kisebb volumenűek, de jobban megcélozzák a kkv-ket. Ezek közé tartozik különösen az innovációs adójóváírás és a fiatal innovatív vállalatok (*Jeunes Entreprises Innovantes*) státusza, amely szociális és adóügyi előnyöket biztosít a különleges K+F-intenzitási és növekedési kritériumoknak megfelelő induló vállalkozások számára.

(31) Franciaország energiaszerkezetében a fosszilis tüzelőanyagok részaránya valamelyest nőtt 2022-ben, míg a megújuló energiaforrások részaránya alacsony, 14,6 % volt. Emellett Franciaország jelentős hiányosságokat mutatva nem teljesítette a megújuló energiára vonatkozó, 2020. évi uniós célkitűzését. Annak ellenére, hogy 2022-ben a napenergia jelentős növekedése miatt nőtt a telepített megújulóenergia-kapacitás, Franciaország lemaradásban van a megújuló energia alkalmazását illetően, különösen a villamosenergia-termelés és a fűtés terén, tekintettel a 2030-as célokra. Tekintettel arra, hogy a bejelentett további atomerőművek építése időbe telik, és a villamosítási igények várhatóan gyorsan növekedni fognak[37], a megújuló energiaforrások gyors bevezetése hozzájárulna Franciaország energiaellátásának biztonságához, miközben csökkentené a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségét. 2023 márciusában Franciaország törvényt fogadott el a megújulóenergia-termelés felgyorsításáról, amely magában foglalja a települések által a „megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas területek” időre szabott, alulról felfelé történő meghatározását. Ennek gyors végrehajtása indokolt. 2024. április közepéig azonban a települések kevesebb mint 20 %-a kezdte meg az említett területek azonosítását. Ezen túlmenően az egyik végrehajtási jogi aktus még mindig nem határozta meg a még nem közzétett többéves energiaterv (*programmation pluriannuelle de l’énergie*) regionális célkitűzéseit. Emellett továbbra is egyszerűsíteni kell az önellátás céljából az elosztóhálózathoz való csatlakozás eljárásait. A megnövekedett mennyiségű megújuló energia integrálása és az ellátás biztonságának garantálása érdekében további beruházásokra van szükség a villamosenergia-hálózatokba és rugalmassági megoldásokba (például tárolás).

(32) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel 2024-ben a Tanács azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlás végrehajtása érdekében. Franciaország esetében az 1., 2., 3. és 4. ajánlás hozzájárul az első, a második, a harmadik, a negyedik euroövezeti ajánlás végrehajtásához,

AJÁNLJA, hogy Franciaország 2024-ben és 2025-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Kellő időben nyújtsa be a középtávú költségvetési-strukturális tervet. A megreformált Stabilitási és Növekedési Paktum követelményeinek megfelelően 2025-ben korlátozza a nettó kiadások[38] növekedését olyan mértékűre, amely

[37] RTE (2023) *Bilan prévisionnel* (A francia villamosenergia-rendszer kilátásai) 2023, (https://assets.rte-france.com/prod/public/2023-10/2023-10-02-bilan-previsionnel-2023-principaux-resultats.pdf), lásd különösen: 31. o.

[38] Az (EU) 2024/1263 rendelet 2. cikkének 2. pontja szerint „nettó kiadások” a következőket nem tartalmazó kormányzati kiadások: kamatkiadások, a diszkrecionális bevételi intézkedések, az uniós alapokból származó bevételek által teljes mértékben fedezett, uniós programokkal kapcsolatos kiadások, az Unió által finanszírozott programok társfinanszírozásával kapcsolatos nemzeti kiadások, a munkanélküli ellátásokra fordított kiadások ciklikus elemei, valamint az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések.

összhangban van azzal, hogy az államadósság középtávon megalapozottan csökkenő pályára kerül, és az államháztartási hiány a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték felé közelítve csökken. Csökkentse az adórendszer összetettségét azáltal, hogy célzottabbá teszi az adókiadásokat, megszünteti a legkevésbé hatékonyakat és korlátozza azok általános költségvetési hatását. Folytassa a költségvetési intézkedések minőségének javítására irányuló erőfeszítéseket, többek között azáltal, hogy a kiadások felülvizsgálatának meglévő keretén belül mennyiségi célokat határoz meg a költségvetési tervezésben a kiadásmegtakarításokra vonatkozóan.

2. Folytassa a REPowerEU-fejezetet tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési terv gyors és hatékony végrehajtását, biztosítva a reformok és beruházások 2026 augusztusáig történő befejezését. Gyorsítsa fel a kohéziós politikai programok végrehajtását. A félidős felülvizsgálat keretében továbbra is összpontosítson az elfogadott prioritásokra, figyelembe véve a Stratégiai Technológiák Európai Platformja kezdeményezés által a versenyképesség javítására kínált lehetőségeket.

3. Folytassa a szakemberhiány kezelését, többek között a zöld átállással kapcsolatos foglalkozások esetében, és mozdítsa elő a képzésben való részvételt, különösen az alacsony képzettségűek körében. Javítsa az oktatási rendszer teljesítményét és méltányosságát. Erősítse meg a tanári szakmát, többek között a munkafeltételek és a képzés javításával.

4. Javítsa az üzleti környezetet az adminisztratív terhek csökkentésével. Mozdítsa elő az üzleti K+F-intenzitását, többek között az állami támogatási rendszerek célzottabbá tételével. Gyorsítsa fel az energetikai átállást a megújuló energiaforrások gyorsabb alkalmazásával, többek között másodlagos jogszabályok elfogadása, a „megújuló energiaforrások hasznosításának felgyorsítására alkalmas célterületek” létrehozása és tárolási technológiák előmozdítása révén.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök